

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: Oponent

Autor/ka práce: Anna Černá

Název práce: : Role školy v procesu formování aktivního občanství očima českých politických aktivistů.

Vedoucí práce: PhDr. Dino Numerato, Ph.D.

Oponent/tka: Mgr. Petr Matoušek

Navržené hodnocení: dobře, E

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je formulován pro čtenáře nejasně. „Cílem textu je kriticky sociologicky analyzovat roli instituce školy v procesu formování aktivního občanství, jež autorka chápe jako specifický vzorec jednání osvojovaný v průběhu socializace.“

Autorka slibuje výzkum „practice“ současné školy, místo toho sbírá rozhovory s „politickými aktivistami“ o tom, jaká by úloha školy měla být a byla.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Rozsah odborné části a literatury, ze které autorka čerpá je

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Základním problémem kvality dat je to, že v práci absentuje kapitola popisující a definující výzkumný vzorek - komunikačních partnerů/partnerek. Autorka uvádí jen toto:

„Výběr respondentů jsem neprováděla já osobně, ale experti z výzkumného týmu. Respondenti byli vybíráni účelovým způsobem, který „ je založen pouze na úsudku výzkumníka o tom, co by mělo být pozorováno, a o tom, co je možné pozorovat“ [Disman 2011: 112].“ (str. 20)

Samozřejmě, že je možné ponechat výběr na expertech výzkumného týmu, ale já jako čtenář nejsem povinen dohlédávat v jejich práci, jakým způsobem to dělali. Zde musí autorka jasně uvést kdo byl dotazován, proč tento výběr proběhl tímto způsobem a jak výběr souvisí s výzkumným

Katedra sociologie U Kříže 8, 158 00 Praha 5 - Jinonice

Institut sociologických studií tel. 420 - 251 080 241

Fakulta sociálních věd, Univerzita Karlova Email: jana.vojanova@fsv.cuni.cz, Web: iss.fsv.cuni.cz

problémem. Zvláště pokud je v práci na mnoha místech vlastně aktivismus komunikačních partnerů a partnerek zpochybňován autorkou či jimi samými:

„Cyril je profesionální manažer, který byl přijat do zaměstnání na základě profesních zkušeností. Je tak ukázkou profesionalizace neziskového sektoru, z něhož se vytrácí prvek dobrovolnosti, základní stavební kámen občanské společnosti ve Fričově podání. Podobně jsou na tom i Barbora s Dianou, které pracují jako kvalifikované profesionálky v oblasti sociálních služeb. Obě vystudovaly humanitní obory a našly takzvané práci „v oboru“. Mimo svoje zaměstnání si však příliš aktivní nepřipadají.“

Nejsem aktivní občan. Asi tak. Pro mě je asi tak nejdůležitější nekoukat na politiku a snažit se dělat to, co dělám jakžtakž důstojně.“ (Františka, Plzeň)

Jakási charakteristika výzkumného vzorku je přítomna různě roztroušená uvnitř textu, ale vlastně vyvrací základní definici o politickém aktivismu komunikačních partnerů. To, že někdo pracuje v neziskové organizaci ještě nezaručuje, že je osobně politickým aktivistou: „Analýza role instituce školy je založena na 26 hloubkových rozhovorech se zástupci organizací politického aktivismu.“ Zvláště pokud charakteristika neziskové organizace, ale i samotných komunikačních partnerů/partnerek je zahalena mlhou.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Kvalitu argumentů ovlivňují dva faktory. První je analýza dat, která zůstává pouze na úrovni základní kategorizace. Kapitoly výzkumné části jsou tvořeny citacemi komunikačních partnerů/partnerek, ale absentuje v nich jakékoli ukotvení do odborné literatury, propojení s výzkumnými otázkami, objasnění, proč zrovna tato kapitola/kategorie je důležitá a jaký je vztah mezi jednotlivými kategoriemi/kapitolami.

Druhý faktorem je šíře závěrů, která zahrnuje školu, aktivní občanství, politickou aktivitu. V rozsahu bakalářské práce jde o velmi vysokou ambici, která není naplněna a přináší velmi často jen obecná tvrzení, ke kterým není potřeba kvalitativní výzkum:

„Výchova mladých k aktivnímu občanství je podle aktivistů společenským úkolem, v jehož plnění by měla být instituce školy nápomocna.“

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Formální náležitosti jsou na vysoké úrovni.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Základním problémem je skutečnost, že autorka nedodržuje základní postup kvalitativního výzkumu. Pokud je součástí výzkumného týmu, který sebral kvalitativní data, není problém v tom je použít. Problém je, že data nejsou relevantní pro jí zvolený výzkumný cíl. Další problém je, že absentuje popis a charakteristika výzkumného vzorku. Poslední nejvýraznější problém textu a autorčina přístupu je problematická souslednost kroků kvalitativního výzkumu, kdy není vytvořen pojmový rámec, ve kterém je definovaný problém odpovídající povaze sebraných týmových dat.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Prosím, popište přesný postup, jakým jste práci zpracovávala a dejte tento postup do souvislostí s principy kvalitativního výzkumu.

Může být Váš postup označen jako sekundární analýza dat nebo ne?

Celkové hodnocení práce: Dobře, E

Datum: 5. 6. 2018

Podpis: